

การวิเคราะห์และการบริหารโครงการ

(DAD 5503)

(Analysis and Project Management)

ประจำภาคเรียนที่ 3/2567

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการพัฒนา

โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรดิษฐ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินี สุรดิษฐ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรดิษฐ์กูร

บช.บ., ป.ส., บธ.ม., ปร.ด., ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ที่ทำงานปัจจุบัน

กรรมการผู้จัดการ บจก.วีเอส การสอบบัญชี

อาจารย์หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เลขที่ 1 อาคาร 31 ชั้น 3 ถนนอุททองนอก

เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์/ โทรสาร 02-160-1240

Mobile : 089-789-9978 E-mail : vichit.su@ssru.ac.th

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินี สุรดิษฐ์กูร

วท.บ.,วท.ม.,ปร.ด.

ที่ทำงานปัจจุบัน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานพาณิชย์และยุทธศาสตร์

บก.ห้องปฏิบัติการกลาง(ประเทศไทย)

อาจารย์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Mobile : 098-994-9456 E-mail:nalinee.su@ssru.ac.th

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรดิษฐ์กูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินี สุรดิษฐ์กูร

บทที่ 6 การเขียนโครงการ

6.1 ความนำ

6.2 การเขียนในเชิงพรรณนาความหรือแบบประเพณีนิยม
(Conventional method)

6.3 การเขียนในรูปตารางเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework)

6.4 แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

6.5 บทสรุป

6.6 คำถามทบทวน

6.7 เอกสารอ้างอิง

6.1 ความนำ

การเขียนโครงการเริ่มจากการ วิเคราะห์ปัญหาหรือความต้องการ ดำเนินการโดย ศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อค้นหาปัญหา กำหนดสภาพแห่ง ปัญหาและ กำหนดแนวทางแก้ไข

การเขียนโครงการกระทำได้ 2 แบบคือ การเขียนในเชิงพรรณนา ความหรือแบบประเพณีนิยม (Conventional method) กับการเขียนในรูปแบบ ตารางเหตุผลสัมพันธ์ หรือ Logical Framework

6.1 ความนำ

ก่อนลงมือการเขียนโครงการ ต้องตั้งคำถามและตอบคำถาม 6 W 1H

- W1 = WHO หมายถึง คำถาม “ใครเป็นผู้ดำเนินโครงการ”
- W2 = WHAT หมายถึง คำถาม “จะทำอะไรบ้าง”
- W3 = WHEN หมายถึง คำถาม “จะทำเมื่อไหร่”
- W4 = WHERE หมายถึง คำถาม “จะดำเนินโครงการที่ไหน”
- W5 = WHY หมายถึง คำถามที่เกี่ยวกับ “จะทำโครงการนี้ไปทำไม”
- W6 = TO WHOM หมายถึง คำถาม “ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์”
- H1 = HOW หมายถึง คำถาม “จะดำเนินโครงการอย่างไร”

6.2 การเขียนในเชิงพรรณนาความหรือแบบประเพณีนิยม(Conventional method)

การเขียนโครงการในเชิงพรรณนาความหรือแบบประเพณีนิยม เป็นการเขียนตามแบบฟอร์มที่หน่วยงานกำหนดให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องจัดทำเอกสารแผนไปในทิศทางเดียวกัน

รูปแบบของการเขียนโครงการในลักษณะนี้เป็นธรรมเนียมหรือประเพณีนิยม โดยเฉพาะในการเขียนของหน่วยราชการองค์การพัฒนาระหว่างประเทศ องค์การพัฒนาเอกชน และองค์การประชาชนต่างๆ

สำหรับแบบฟอร์มในการเขียนแผนประเภทนี้ อาจเทียบเคียงได้จากหน่วยงาน วางแผนกลาง (Central planning agency = CPA) ต่างๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ฯลฯ

6.3 การเขียนในรูปตารางเหตุผลสัมพันธ์ (Logical Framework)

การเขียนโครงการในรูป Logical Framework or Log Frame วิธีการเขียนโครงการอีกวิธีหนึ่งคือ การประยุกต์แนวคิดของบริษัทเอกชนในสหรัฐฯ และหน่วยงานช่วยเหลือทางวิชาการของเยอรมันเข้ามาใช้ประโยชน์ Log-Frame มีรูปแบบเป็นตาราง Matrix 4x4 รวมเป็น 16 ช่อง

ผู้วางแผนโครงการ ต้องสรุปย่อสาระสำคัญต่างๆ ของโครงการบรรจุลงในช่องทั้ง 16 ช่องอย่างเป็นระบบและถูกต้อง ก่อนจะบรรจุข้อความต่างๆ ควรคิดอย่างละเอียดรอบคอบ

รูปตาราง Matrix 16 ช่องนั้นเกิดจากความสัมพันธ์
ของ ตารางแนวตั้ง 4 แนวและแนวนอน 4 แนว แนวนอน
ทั้ง 4 แนวหรือ 4 ช่องตามแนวนอนจากข้างล่างขึ้นข้างบน
นั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผล เรียกว่า ตรรกะตาม
แนวตั้ง (Vertical logic) หรือ “If and then relationship” คือ
ถ้ากิจกรรมในแนวนอนจากข้างล่างแล้วเสร็จจะทำให้
เกิดผลงานตามแนวตั้ง

	สรุป	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล /การ ตรวจสอบ	เงื่อนไข/ ข้อกำหนด
เป้าหมาย (Goal)				
วัตถุประสงค์ (Purpose)				
ผลผลิต/ ผลงาน (Outputs)				
กิจกรรม (Inputs)				

ขั้นตอนการเขียนโครงการในรูป Log-Frame การเขียนโครงการในรูป Log-Frame จะต้องทำอย่างละเอียดและรอบคอบ โดยต้องปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาข้อยุติว่า จะต้องมีข้อมูลอะไรใส่ในกรอบของ Log-Frame บ้าง ในการเขียนโครงการแบบ Log-Frame

6.4 แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

ชื่อโครงการ (ระบุชื่อที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเสนอ อนุมัติและจัดการโครงการ)

ปีงบประมาณ

โครงการตามแผน (ระบุชื่อแผนงานอันเป็นที่มาของโครงการ)

1. หลักการและเหตุผล ระบุความเป็นมาของโครงการ สภาพหรือสถานการณ์ปัจจุบัน สภาพปัญหาหรือความต้องการ รวมทั้งสาเหตุต่างๆ โอกาสถ้ามีการลงทุนในโครงการนี้ ข้อจำกัดหากมีโครงการนี้ ความสำคัญของโครงการที่มีต่อนโยบาย

2. วัตถุประสงค์

ระบุผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อเสร็จโครงการ (ทำโครงการนี้แล้วผลตอบแทนที่ได้รับคืออะไร)

3. เป้าหมาย

ระบุปริมาณและคุณภาพของผลงาน หรือผลผลิตต่างๆ (ทำแล้วจะทำให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้) เวลาที่ผลงานจะแล้วเสร็จ

4. วิธีดำเนินงาน

ระบุกิจกรรมโครงการทั้งหมด ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เทคนิคที่ใช้ในการปฏิบัติการ

5. ระยะเวลาโครงการ ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม

6. สถานที่โครงการ ระบุสถานที่และเงื่อนไขต่างๆที่เกี่ยวข้อง
7. งบประมาณ ระบุค่าใช้จ่ายของโครงการตามหมวดหมู่ของค่าใช้จ่าย ตามระเบียบการจัดทำงบประมาณ
8. ผู้รับผิดชอบ ระบุชื่อบุคคลหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบในการจัดการโครงการ และรูปแบบขององค์กรโครงการ
9. การติดตามและประเมินผล ระบุวิธีการ เกณฑ์และระยะเวลาที่จะติดตามโครงการ - ระบุเกณฑ์ตัวชี้วัดที่จะใช้ในการประเมินผล
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ - ระบุผลประโยชน์ที่กลุ่มบุคคลหรือพื้นที่หรือสังคมโดยรวมจะได้รับ ผลกระทบในด้านบวกที่จะได้จากการมีโครงการ

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
(.....)

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)

6.5 บทสรุป

ก่อนลงมือ การเขียนโครงการ ต้องตั้งคำถามและตอบคำถาม 6 W 1H

- W1 = WHO หมายถึง คำถาม “ใครเป็นผู้ดำเนินโครงการ”
- W2 = WHAT หมายถึง คำถาม “จะทำอะไรบ้าง”
- W3 = WHEN หมายถึง คำถาม “จะทำเมื่อไหร่”
- W4 = WHERE หมายถึง คำถาม “จะดำเนินโครงการที่ไหน”
- W5 = WHY หมายถึง คำถามที่เกี่ยวกับ “จะทำโครงการนี้ไปทำไม”
- W6 = TO WHOM หมายถึง คำถาม “ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์”
- H1 = HOW หมายถึง คำถาม “จะดำเนินโครงการอย่างไร”

การเขียนโครงการกระทำได้ 2 แบบคือ การเขียนในเชิงพรรณนาความหรือแบบ
ประเพณีนิยม (Conventional method) กับการเขียนในรูปตารางเหตุผลสัมพันธ์ หรือ Logical
Framework

6.6 คำถามทบทวน

- ข้อที่ 1 จงเขียนโครงการที่สมบูรณ์ตามแบบฟอร์มให้ครบถ้วน
จำนวน 1 โครงการ
- ข้อที่ 2 รูปตาราง Matrix 16 ช่องของโครงการเกิดจาก
ความสัมพันธ์ของตารางแนวตั้ง 4 แนวและแนวนอน
4 แนว หมายถึงอะไร จงอธิบาย

6.7 เอกสารอ้างอิง

อรรณู ไส่ตติพันธ์,ดร.การบริหารโครงการ (Project Management)

ศรีปริญญา ฐปกระจำง , ผศ.(พิเศษ) ดร. เอกสารประกอบการสอน
วิชาการวิเคราะห์และบริหารโครงการ .หลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การ
บริหารการพัฒนา

วิจิต สุรดิษฐ์ดร. เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิเคราะห์และ
บริหารโครงการ .หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการพัฒนา

นลินี สุรดิษฐ์ดร. เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิเคราะห์และ
บริหารโครงการ .หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการพัฒนา